

СИЛЛАБУС
7 семестр, 2018-2019 оқу жылы

Курс бойынша академиялық ақпарат

Пәннің коды	Пән атауы	Тип і	Аптасына сағат саны			Кредит саны	ECTS
			Дәріс	Практ	Лаб		
РТТ4510	Парсы тілінің терминологиясы	Элективті пән	1	2		3	5
Дәріскер	Аты-жөні, тегі, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы ф.ғ.к. Р.К.Садықова				Офис-сағаты 15.00-17.50		Сабақ кестесі бойынша
e-mail	E-mail: rsadykova@gmail.com						
Байланыс телефондары	Телефон: 87087602004				Аудитория 507		Жұма

Курстың академиялық презентациясы	Курстың мақсаты: Бұл курстың негізгі мақсаты – парсы тілінің терминдік жүйесі және оның дамуы, парсы термин сөздерінің қалыптасу жолдары және т.б. мәселелерді меңгерту. Терминологиялық өріс, терминдердің жасалу тәсілдері туралы теориялық тұрғыдан жүйелі білім беру.
	Міндеттері: Курстың басты міндеттері – парсы тілі терминологиясының қалыптасу кезеңдерін, терминдердің жасалып, қалыптасуына әсер етуші факторларды, баспасөздің, оқулықтардың, сөздіктердің термин қалыптастыруға әсерін терминологиялық бірліктердің қызметін ғылыми негізде тани білуге үйрету; терминдердің түрлі тәсілдер арқылы жасалуын талдап көрсету, парсы терминологиясының зерттеу нысаны, дамуы, қалыптасуы туралы мәлімет беру
	Пәнді оқығаннан кейін студент мынадай әрекеттерге қабілетті болады:
	Құралдық: Лингвистикалық және филологиялық ғылымдар контексінде филология негіздерін түсіну қабілеттілігі; парсы терминдерін талдау және жасалу жолдарын айқындайды. Парсы тілін меңгеру және ондағы терминдерді белсенді қолданады.
	Тұлғааралық: Кәсіби модульге қатысты пәндердің теориялық негіздерін меңгеріп және оларды білім беру, ғылыми-зерттеу қызметінде пайдалана білетіндей қабілеті болады; Пәндік құзырет: Теориялық және практикалық білімдер мен дағдыларды іс-жүзінде қолдана білу. Парсы терминологиясының жай-күйін және оның даму үдерістерін толық біліп, оны қызметінде пайдалана алатындай құзіреті болады. Қойылған міндеттерді жүзеге асыру және қызмет бағыты

	мен жағдайлардың өзгеруіне дер кезінде бейімделе білу. Болашақ жұмыс берушілердің талаптарына сай аударманың барлық түрлерін меңгеру.
Пререквизиттер	Парсы тілінің лексикологиясы , парсы тілінің стилистикасы ,парсы тілінің синтаксисі
Постреквизиттер	-
Ақпаратты ресурстар	Оқу әдебиеттері: Негізгі: 1. دستور مفصل امروز، دکتر خسرو فرشیدورد، تهران، انتشارات سخن، چاپ اول، ۱۳۸۲. 2. دستور زبان فارسی، دکتر عبدالرسول خیامپور، انتشارات ستوده، ۱۳۸۲. 3. Ахаев С. Терминнің танымдық табиғаты. – Алматы, 2000. 3. دستور زبان فارسی، دکتر تقی وحیدیان کامیار، تهران، امیرکبیر، ۱۳۴۳. 4. Құрманбайұлы Ш. Қазақ терминологиясы дамуының кезеңдік сипаты.– Астана, 2002. 5. زبان فارسی، کتاب درسی سال اول متوسطه، وزارت آموزش و پرورش-دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۹ درس دوازدهم: گروه اسمی، ص. 26. 7. Терминология мәселелері. 1-кітап, (1910-30 жылдар). – Астана, 2006 8. Терминологиялық хабаршы. 2002 жылдан бастап шыға бастады. Қосымша: 1. زبان فارسی، کتاب درسی سال اول متوسطه، وزارت آموزش و پرورش-دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۹ درس دوازدهم: گروه اسمی، ص ۶ 2. مقدمات زبان شناسی، چ 7، تهران: قطره، (باقری، مهری) 1383 3. آواشناسی زبان فارسی، چ 10، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، (ثمره، یداله) 1385 Интернет-ресурстары: 1. www.edugroup.blogfa.com/post/35 2. https://sanatisharif.ir/c/6098 3. liar.ui.ac.ir/article_19750.html 4. sarasari.org/فعل-مركب-فارسی 5. https://article.tebyan.net
Университет құндылықтары контекстінде академиялық курс саясаты	Академиялық тәртіп (мінез-құлық) ережесі: Сабақтарға міндетті қатысу, кешігуге жол бермеу. Оқытушыға ескертусіз сабаққа келмей қалу немесе кешігу 0 баллмен бағаланады. Тапсырмалардың, жобалардың, емтихандардың (СӨЖ, аралық, бақылау, зертханалық, жобалық және т.б. бойынша) орындау және өткізу мерзімін сақтау міндетті. Өткізу мерзімі бұзылған жағдайда орындалған тапсырма айып баллын шегере отырып бағаланады. Академиялық құндылықтар: Академиялық адалдық және тұтастық: барлық тапсырмаларды орындаудағы дербестік; плагиатқа, алдауға, шпаргалкаларды қолдануға, білімді бақылаудың барлық сатысында көшіруге, оқытушыны алдауға және оған құрметсіз қарауға жол бермеу. (ҚазҰУ студентінің ар-намыс кодексі). Мүмкіндігі шектеулі студенттер Э-адрес, телефон бойынша кеңес ала алады.
Бағалау және аттестаттау саясаты	Критериалды бағалау: дескрипторларға қатысты барлық оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылауда және емтихандарда құзіреттіліктің қалыптасуын тексеру). Үй тапсырмасы - 40% СӨЖ - 20% Емтихан - 40%

	Суммативті бағалау: дәрісханадағы белсенді жұмысы мен қатысуын бағалау; орындаған тапсырмаларын бағалау, СӨЖ (жоба / кейс / бағдарламалар / ...) Қорытынды бағалауды есептеу формуласы. Студенттің қорытынды бағасы мына формула бойынша есептеледі: $\text{Пән бойынша қорытынды баға} = \frac{AB1 + AB2}{2} \cdot 0,6 + 0,1MT + 0,3ҚБ$ Төменде пайызға шаққандағы минимальды баға берілген: <table><tr><td>95% - 100%: A</td><td>90% - 94%: A-</td><td>75% - 79%: B-</td></tr><tr><td>85% - 89%: B+</td><td>80% - 84%: B</td><td>60% - 64%: C-</td></tr><tr><td>70% - 74%: C+</td><td>65% - 69%: C</td><td>0% -49%: F</td></tr><tr><td>55% - 59%: D+</td><td>50% - 54%: D-</td><td></td></tr></table>	95% - 100%: A	90% - 94%: A-	75% - 79%: B-	85% - 89%: B+	80% - 84%: B	60% - 64%: C-	70% - 74%: C+	65% - 69%: C	0% -49%: F	55% - 59%: D+	50% - 54%: D-	
95% - 100%: A	90% - 94%: A-	75% - 79%: B-											
85% - 89%: B+	80% - 84%: B	60% - 64%: C-											
70% - 74%: C+	65% - 69%: C	0% -49%: F											
55% - 59%: D+	50% - 54%: D-												

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі:

Апта	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Максималды балл
1	2	3	4
1	Лекция: Терминология — дербес ғылыми пән Терминтанудың ғылымдар жүйесіндегі орны туралы Терминтану және оның салалары Семинар: Парсы терминологиясы және оның ғылымдар жүйесіндегі орны	3	1 7
2	Лекция: Парсы тілінің лингвистикалық сипаттамасы мен даму ерекшеліктері Семинар: Парсы тілінің тарихи жолының сипаты.	3	1 7
3	Лекция: Тілдегі термин жасаудың басты мәселелері. Термин жасалымның прагматикасы Терминжасау тәсілдері Семинар: Парсы тілінде термин жасалымның жолдары СӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ 1: Парсы тілінің даму жолдарын талдап және ондағы ерекшеліктерді айқындау	3	1 7 22
4	Лекция: Ирандағы тіл академияларының қызметі және кезеңдері. Парсы тілі мен әдебиеті академиясының тарихы және оның құрулы себептері. Семинар: "فرهنگستان زبان و ادب فارسی جمهوری اسلامی ایران" атты академия мен оның қызметі	3	1 7
5	Лекция: «فرهنگستان» Академиясының терминология саласы бойынша жұмыстарының нәтижесі. Семинар: «فرهنگستان» академиясының басты мақсаты мен міндеттері	3	1 7
6	Лекция: Парсы тілі лексикасының дамуының негізгі факторы болған бөтен тілдерден енген терминдер. Басқа тілдерден енген кірме сөздердің тарихи жолдары және олардың қолданыстары.	3	1

	Семинар: Парсы тіліндегі кірме сөздер және терминдердің кіру және оның жасалу жолдары СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ : Басқа тілдерден енген кірме сөздердің тарихи жолдары және олардың қолдану аясын талдау		7 22
7	Лекция: Парсы тіліндегі арабизмдер және олардың парсы тіліне әсері. Араб тілінің парсы тіліне ену жолдарының тарихы. Семинар: Араб тілінен парсы тіліне енген терминдердің кіру жолдарын айқындау.	3	1 7
	Midterm exam		100
8	Лекция: Парсы тілінде терминжасамда араб сөздерінің орны және оның жасалу жолдары. Семинар: Тіл академиясының араб тілдерімен күресі және оның нәтижелері	3	1 7
9	Лекция: Түркі тілінің парсы тіліне әсері. Түркі тілдерінің парсы тіліне ену жолдарының тарихы. Семинар: Түркі тілінен парсы тіліне енген терминдерінің жасалу жолдары СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ 7: Түркі тілінен парсы тіліне енген терминдерді тауып, мағынасын түсіндіру	3	1 7 18
10	Лекция: Парсы тіліне монғол тілінен енген терминдер және оның ену тарихы. Қазіргі монғол тілінен енген сөздердің қолданысы. Семинар: Монғол тілінен енген әскери терминдердің қолдану аясы.	3	1 7
11	Лекция: Европа тілдерінен енген терминдер. Француз тілінен енген терминдер және оның парсы тіліне ену жолдары . Семинар: Француз және ағылшын тілдерінен енген терминдердің парсы тіліне әсері. СОӨЖ. СӨЖ-ге кеңес беру және қабылдау СӨЖ 6: Европа тілдерінен енген сөздердің парсы тіліне әсерін талдау	3	1 7 18
12	Лекция: Орыс тілінен енген терминдер. Парсы тіліндегі күнделекті қолданыстағы орыс терминдері Семинар: Орыс тілінен енген сөздердің тарихи жолдары	3	1 7
13	Лекция: Парсы тіліндегі экономикалық терминдердің жасалуы мен зерттеулері Парсы тіліндегі экономикалық терминдердің жасалу жолдары. Парсы экономикалық терминдерді зерттеген ғалымдар Семинар: Парсы тіліне ағылшын тілінен енген экономикалық терминдер	3	1 7
14	Лекция: Парсы тіліндегі сөзжасам	3	1

	теориясының жалпы мәселелері Парсы тіліндегі сөзжасам түрлері Семинар: Интерфикс (байланыстырушы морфема) тілдің құрылымдық сөзжасам тәсілі.		7
15	Лекция: Парсы тілі тіліндегі сөздердің құрылымдық сипаттамасы. Парсы тілінде интерфикстің түрлері Семинар: Парсы терминжасамның жасалу жолының ерекшеліктері	3	1 7
	Емтихан		100

Оқытушы _____ Р.К.Садыкова

Кафедра меңгерушісі _____ К.Т.Габдуллин

Факультет әдістемелік бюросының төрағасы _____